

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Fiskeri- og sjømatministeren

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/7712-

**Svar på spørsmål nr. 2705 til skriftlig besvarelse fra
stortingsrepresentant Njåstad**

Jeg viser til brev av 21. september 2020 fra Stortingets president vedlagt følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad:

Spørsmål:

*«Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:
Kan statsråden liste opp hva norske havbrukskommuner har fått årlig gjennom havbruksfond / eiendomsskatt fra 2005 til i dag, og gjerne liste opp beløp på de 10-15 største havbrukskommunene i samme tidsperiode?»*

Begrunnelse:

Rød-grønne lokalpolitikere prøver nå å fortelle en historie i media og sosiale medier om at staten tar midler fra havbrukskommunene. Det skapes et feilaktig inntrykk av at havbrukskommunene tidligere har fått mer penger enn hva de nå får med borgerlig flertall i stortinget. Spørsmålsstilleren ønsker ikke at de rød grønne nå skal få tegne et feilaktig inntrykk og ønsker derfor at statsråden bidrar med statistikk som viser sannheten nemlig at inntektene til havbrukskommunene har vært betydelig større under borgerlig flertal på stortinget enn når de rød-grønne sine rikspolitikere satt i regjering.»

Svar:

Opprettelsen av Havbruksfondet ble besluttet i forbindelse med behandlingen av Havbruksmeldingen (Meld. St. 16 (2014–2015) *Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett*), og den første utbetalingen fra fondet ble gjennomført i 2017. Også før 2017 fikk kommunesektoren utbetalt en del av inntektene fra havbrukstildelinger,

men beløpene i denne perioden var samlet relativt små, sett i forhold til de samlede utbetalingerne fra Havbruksfondet.

I 2009 ble det tildelt 65 tillatelser mot et samlet vederlag på 485 mill. kroner. 195 mill. kroner ble utbetalt til fylkeskommunene hvor tillatelsene ble lokalisert. Utbetalingen fordelte seg i henhold til tabell 1.

Tabell 1 Utbetalinger til fylkeskommuner i forbindelse med tildelingsrunden i 2009

<u>Fylkeskommune</u>	<u>Mill. kr</u>
Hordaland	15
Sogn og Fjordane	15
Møre og Romsdal	21
Sør-Trøndelag	33
Nord-Trøndelag	21
Nordland	45
Troms	24
Finnmark	21
Totalt	195

I 2013 ble det tildelt 45 tillatelser mot et samlet vederlag på omtrent 1 200 mill. kroner. Av disse skulle 480 bli utbetalt til kommunene hvor tillatelsene ble lokalisert. Vederlaget per tillatelse var ulikt, men inntektene til kommunene ble fordelt jevnt, omtrent 10,7 mill. kroner per tillatelse. Fordi inntektene skal utbetales til kommunene basert på hvor tillatelsene ble etablert, er inntektene utbetalt over tid. I dag er det fortsatt to tillatelser som ikke er lokalisert. Det er hittil 31 kommuner som har fått utbetalt inntekter fra denne tildelingen.

Da det ble gitt tilbud om 5 pst. økt MTB mot strenge lusekrav i 2015/2016 ble inntektene fordelt etter to ulike prinsipper, avhengig av når vederlaget for veksten ble innbetalt. En andel ble fordelt 50/50 mellom stat og kommunen hvor tillatelsene ble lokalisert, og resten ble fordelt via Havbruksfondet. 9,5 mill. kroner ble fordelt til fire enkeltkommuner, mens 35,2 mill. kroner ble fordelt via Havbruksfondet i forbindelse med utbetalingen i 2017.

Tabell 2 viser utbetalingene fra Havbruksfondet i perioden 2017-2019, både samlet og fordelt på de 10 kommunene med størst utbetalinger fra tildelingen i 2018. Hoveddelen av utbetalingene fra Havbruksfondet fordeles mellom kommuner og fylkeskommuner ut fra klarert lokalitetsbiomasse i den enkelte kommune og fylkeskommune.

Tabell 2 Utbetalinger fra Havbruksfondet til kommuner og fylkeskommuner i perioden 2017-2019

	2017	2018	2019
Kommunene (mill. kr)	52,9	2361,1	449,4
Fylkeskommunene (mill. kr)	7,5	393,5	9,1
Sum (mill. kr)	60,4	2754,6	458,5

De 10 kommunene med størst utbetalinger fra tildelingen i 2018 (i kroner, avrundet til nærmeste 1 000 kr)

Frøya	2 340 000	102 902 000	13 429 000
Nærøy	1 610 000	67 125 000	5 124 000
Hitra	1 428 000	61 502 000	9 780 000
Alta	1 084 000	46 448 000	7 159 000
Finnøy	918 000	45 773 000	7 808 000
Smøla	1 132 000	44 261 000	8 841 000
Vikna	1 028 000	42 839 000	5 703 000
Kvinnherad	821 000	40 001 000	6 956 000
Harstad	1 000 000	39 253 000	8 248 000
Austevoll	787 000	38 933 000	3 129 000

Kilde: Fiskeridirektoratet.

Jeg tolker representantens forespørsel om oversikt over innbetalt eiendomsskatt til å gjelde kommunenes proveny fra eiendomsskatt på flytende oppdrettsanlegg. Fra skatteåret 2009 ble det innført en særskilt adgang for kommunene til å skrive ut eiendomsskatt på flytende oppdrettsanlegg i sjø, jf. eieendomsskattelova § 3, jf. § 4 tredje ledd. Det foreligger imidlertid ingen samlet oversikt over kommunenes inntekter av eiendomsskatt på flytende anlegg i sjø. Isaksen, Andreassen og Robertsen (2012) anslår inntektene til mellom 10 og 23 mill. kroner i 2011, jf. punkt 3.6.3 i NOU 2019:18. Dersom realverdien av dette anslaget legges til grunn for alle år fra adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på flytende oppdrettsanlegg i sjø ble innført, kan det anslås at de samlede inntektene i perioden 2009-2019 er mellom 110 og 253 mill. 2011-kroner

Jeg er derfor enig med representanten Njåstad i at inntektene til havbrukskommunene har vært betydelig større under borgerlig flertal på Stortinget, enn når de rød-grønne sine rikspolitikere satt i regjering.

Fremover vil havbrukskommunene motta betydelige inntekter fra havbruksvirksomheten. Kommunesektoren vil tilføres 2,25 mrd. kroner i 2020 og 1 mrd. kroner i 2021 av inntektene fra kapasitetsøkningen i 2020. Videre skal kommunesektoren tilføres 40 pst. av inntektene fra fremtidige salgs- og auksjonsinntekter gjennom Havbruksfondet.

I tillegg vil det fra 2021 innføres en produksjonsavgift på havbruk, som også vil tilfalle havbrukskommunene og -fylkeskommunene gjennom Havbruksfondet. Avgiften anslås å gi årlige inntekter på om lag 500 mill. kroner.

Med hilsen

Odd Emil Ingebrigtsen